

Kaupungit uudella hallituskaudella

- mitä seuraavassa hallitusohjelmassa pitäisi lukea?

Yhteysjohtaja Matti Niemi // 26.8.2022

Vaalikeskustelun kärjessä nyt ostovoima ja turvallisuus

- Ostovoiman näkökulmasta erityisesti energian ja liikkumisen hinta, ruoan hinta sekä tuloverokysymykset noussevat vahvasti esiin.
- Turvallisuuspolitiikka pysyy asialistalla ainakin mikäli Suomen Nato-prosessi ei merkittävästi etene.
- Kaupunkien edunvalvonnan näkökulmasta haasteena on kaupunkipolitiikan jääminen agendan kärjestä.
- Toisaalta hallitusohjelmassa ratkaistaan kaikki pienetkin asiat, joten julkisen keskustelun vähyydellä ei välttämättä ole merkitystä.

Alustavia päivämääriä hallitusneuvotteluille:

- 21.2. Ehdokasasettelu päättyy
- 2.4. Vaalipäivä
- Eduskunnan järjestäytyminen:
 - 11.4. Valtakirjojen luovutus ja tarkastus
 - 12.4. Puhemiehistön vaalit
 - 13.4. Vp-avajaiset
- n. 14.4.-21.4. Hallitustunnustelut
- n. 24.4.-> Hallitusneuvottelut

Kaupunkien HO-tavoitteissa korostuu talous

- Suomen kasvuvauhdin kannalta on ratkaisevaa, miten kaupungit kykenevät investoimaan ja ylläpitämään kasvua tuottavia hyvinvointipalveluita.
- Kuntien pitkän aikavälin rahoituspohjan varmistaminen; TKI-rahoituksen kasvattaminen; investointien tukeminen
- Osaavan työvoiman saatavuus: Korkeakoulujen aloituspaikkamäärien kasvattaminen; kansainvälisten osaajien aiempaa helpompi työllistäminen.

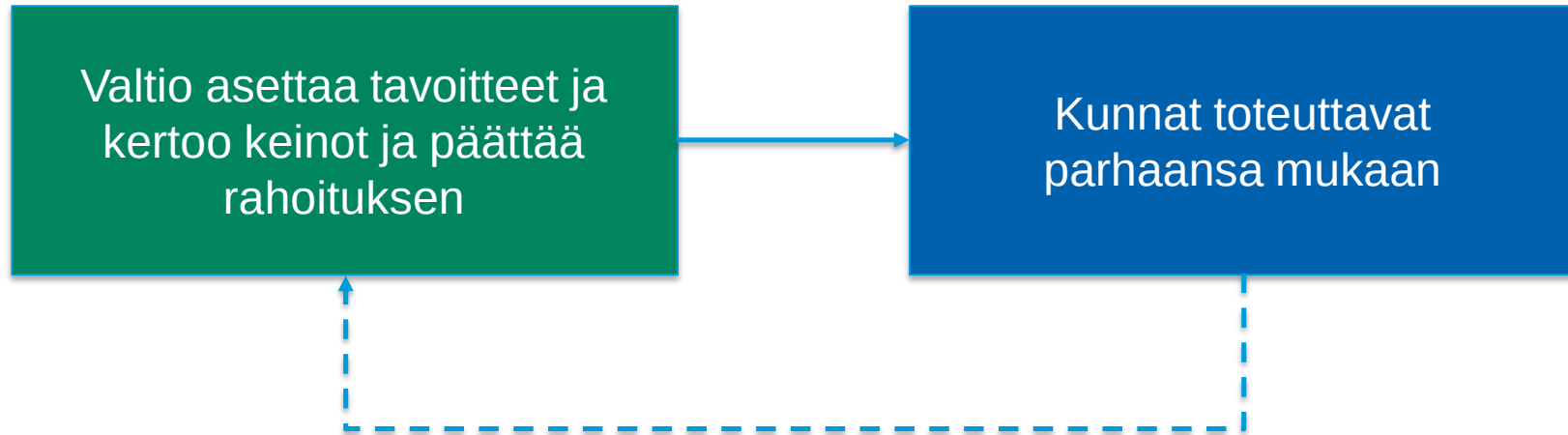
Kaupungit toteuttavat valtakunnallisia tavoitteita

- Kaupungit ilmastotavoitteiden toteuttajana:
 - Uusiutuvan energian käyttöön siirtymisen tukeminen, myös kotitalouksien osalta; kiertotalouspanostusten kasvattaminen osana TKI-tavoitetta; vesistöjen tilan ja luonnon monimuotoisuuden parantaminen.
- Kaupungit sosiaalisen eheyden takaajana:
 - Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön mahdollistaminen; nuorten syrjäytymisen torjuminen ja ehkäisevän nuorisotyön vahvistaminen; kulttuurin ja liikuntapaikkarakentamisen rahoituksen varmistaminen

**Kaupunkien ja
valtion uusi
yhteistyö?**

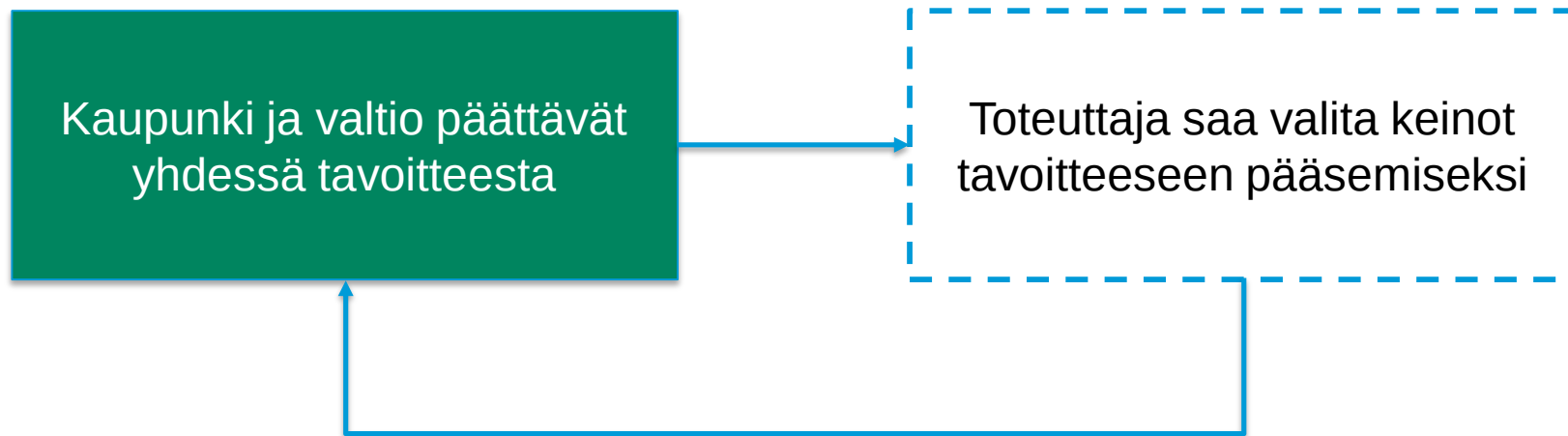
Nykyinen toimintamalli perustuu yksisuuntaiseen ohjaukseen:

Takaisinkytkentä on heikko
tai jopa olematon

Yksisuuntaisesta ohjauksesta pitäisi päästä yhteisiin tavoitteisiin:

Takaisinkytkentä tapahtuu luomalla rahoitusmalli, jossa tavoitteiden saavuttamisesta palkitaan

Allianssimallista mallia kaupunkien ja valtion yhteistyölle?

- Allianssimallia on sovellettu menestyksekkäästi monimutkaisissa (rakennus)hankkeissa.
- Mallin keskeinen idea on yhteistyö ja avoimuus – tavoite tiedetään, mutta keinoja välttämättä ei. Yhteisessä pöydässä etsitään ratkaisut tavoitteisiin pääsemiseksi.
- Olennaista on myös rahoitusmalli, jossa kaikki osapuolet hyötyvät, jos tavoitteisiin päästään.
- Toisaalta: opetustoimi ei ole moottoritiehanke -> kyseessä olisi enemmänkin toimintatavan muutos ja pohja yhteisille sopimuksille.

Yhteenveto

- Kuntakenttä on muutoksessa, kun hyvinvointitehtävät siirtyvät hyvinvointialueille ja työllisyyspalveluja ollaan siirtämässä kuntiin.
- Kaupunkien toimintavapaus, sopimuspohjainen suhde valtioon ja ylipäätään sääntelyn tekeminen kaupunkien näkökulmasta kestävästi on avain kaupunkien kasvupotentiaalin saavuttamiseksi.
- Nykyisessä mallissa vallitsee yksisuuntainen asetelma sääntöjen asettajan ja sääntöjen noudattajan välillä.
- Tulevaisuuden monimutkaiset ongelmat voidaan ratkaista palaamalla yhteiseen pöytään ja tekemällä asiat uudella tavalla.
- **Mutta voiko asennemuutosta kirjoittaa hallitusohjelmaan?**

Kiitos!